

2. Матусова О., Андрєєва В. Диджиталізація кредитування малого та середнього бізнесу. *Вісник Київського національного торгово-економічного університету*. 2022. №1. С. 118-131.
3. Harshwardhan Mittall. The Lending Revolution: How Digitization Is Changing The Landscape Of Traditional Credit. URL: <https://www.go-yubi.com/blog/the-lending-revolution-how-digitization-is-changing-the-landscape-of-traditional-credit/> (дата звернення: 20.02.2023).

Abstract: considered the process of digital transformation of bank lending, analyzed the number of loans granted by Ukrainian banks in 2022. Indicated a number of advantages of the digitization process of crediting in Ukraine. Considered digital trends in the global banking lending market that improve and accelerate this process.

Keywords: transformation, lending, global trends.

Науковий керівник:

Мікуляк К. А.,

асистент кафедри

фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 351:631.1:336.1

ПЛАТФОРМА ДАР ЯК НАДІЙНА ПІДТРИМКА АГРАРІЇВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Нестерчук Тетяна Володимирівна,

здобувач вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: розглянуто передумови розроблення та запровадження в дію платформи ДАР. Виявлено чотири види програм підтримки для аграріїв. Досліджено умови отримання програм підтримки, а також особливості реєстрації в системі ДАР. Доведено актуальність та ефективність використання системи ДАР.

Ключові слова: програми підтримки, ДАР, аграрії, фінансування від ЄС.

Сільське господарство є однією з провідних галузей економіки України, і саме ця галузь найбільше постраждала від російської агресії. До початку повномасштабної війни наша країна була найбільшим експортером сільськогосподарської продукції до ЄС. Аграрний сектор, виходячи з досить багатого урожаю 2021 р., планував отримати ще кращий результат у 2022 році.

Навесні, через воєнні дії, аграрії зіткнулися з низкою факторів, які негативно вплинули на посівну програму:

- дефіцит робочої сили;
- різке зростання цін;
- дефіцит пального;
- неможливість експортувати зерно;
- проблеми з отриманням кредитів;
- брак обігових коштів;
- знаходження великого відсотка полів в зоні бойових дій [1].

Але, не зважаючи на всі труднощі, аграрний бізнес продовжував функціонувати навіть під час війни.

Питанням підтримки аграріїв під час війни приділяли увагу такі науковці: Башлик Д. О. [2], Дикун А. Є., Сольський М. Т., Фредерік Куне [3] та ін.

Пріоритетним напрямом роботи Мінагрополітики у 2022 р. була розробка та запровадження державних програм підтримки для аграрного сектору. Таким чином, за допомогою технічних розробок та фінансування від ЄС 12 серпня 2022 року запрацювала автоматизована електронна система – Державний аграрний реєстр (ДАР) [2].

Запуск Державного аграрного реєстру є значущим кроком для України на шляху до вступу в Європейський Союз, оскільки ДАР відповідає директивам ЄС щодо програм державної підтримки сільського господарства. Крім того, ДАР забезпечує зручність, прозорість, швидкість та підзвітність в адмініструванні підтримки для сільгоспвиробників, а також надає потужний аналітичний інструмент для аналізу фактичного стану аграрного виробництва та статусу його виробників [3].

Зареєструватися в ДАР та отримати допомогу може будь-який аграрій. Процедура реєстрації дуже проста, проходить в режимі реального часу та займає всього декілька хвилин.

Після реєстрації в ДАР створюється персональний електронний кабінет агровиробника, до якого автоматично підвантажуються дані з інших державних реєстрів, таких як: Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, Державний земельний кадастр, Державний реєстр речових прав, а також Єдиний державний реєстр тварин [5].

Станом на 24 січня 2023 року в системі ДАР зареєструвалося понад 95000 аграріїв. Більшу частину зареєстрованих, а саме 75%, становлять селяни одноосібники, меншу частину – 25% – ФОПи та юридичні особи. Миколаївська область є лідером за кількістю зареєстрованих агровиробників – понад 9000 реєстрацій. Високі показники реєстрацій мають також Кіровоградська та Дніпропетровська області – приблизно 6000 реєстрацій від кожної [6].

У персональному електронному кабінеті агровиробника відображається актуальна інформація щодо доступних програм підтримки. Наразі в ДАР існує чотири програми підтримки, які фінансуються ЄС.

Перша програма підтримки має назву «Бюджетна субсидія на одиницю оброблювальних угідь». Подати заявки на отримання допомоги мали можливість аграрії, які обробляють від 1 до 120 га землі сільськогосподарського призначення. Сума виплати становила 3 100 грн на один гектар землі, але не більше 372000 грн. Строк подачі заявок – до 15 листопада 2022 року [7].

Друга програма підтримки має назву «Спеціальна бюджетна дотація за утримання корів». Її суть полягає в тому, що усі агровиробники, які зареєстровані в ДАР та утримують від 3 до 100 корів, могли отримати дотації у розмірі 5300 грн на одну корову, але не більше 530000 грн. У 2022 р. подати заявку можна було до 15 листопада [8].

Третя програма підтримки має назву «Умови отримання гумдопомоги від FAO у вигляді тимчасових засобів зберігання с.-г. продукції (рукавів) місткістю 200 тонн». Цей проєкт реалізується за фінансової підтримки урядів Канади, Японії, Німеччини, Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН та Мінагрополітики на загальну суму 60,5 млн дол. США. Об'єктом цієї програми є 30 000 поліетиленових зернових рукавів, місткістю 200 тонн кожен. Отримати підтримку могли аграрії, які мають у власності та користуванні від 100 до 10000 га земель сільськогосподарського використання. Термін подачі заявок – до 9 жовтня 2022 року[9].

Четверта програма підтримки є доповненням до третьої та має назву «Програма FAO та Мінагрополітики щодо отримання техніки для завантаження та розвантаження зернових рукавів». Всього планується розподілити 105 комплектів техніки, кожний з яких складається із завантажувача, розвантажувача та бункера-перевантажувача. Вони будуть надаватися відповідно до розрахунку, один комплект техніки на завантаження щонайменше 292 зернових рукавів. Отримати техніку у межах програми можуть як безпосередньо отримувачі рукавів або кооперативи, що їх об'єднують, так будь-які інші юридичні особи, якщо їх обрали отримувачі зернових рукавів [10].

Отже, ДАР є надійною платформою, де зібрані програми підтримки аграріїв України. Запуск ДАР є вагомим кроком на шляху підготовки України до членства в ЄС, адже платформа створена з урахуванням найкращих європейських практик. ДАР є простим у використанні та надійним засобом підтримки аграріїв під час війни, адже його послугами можна скористатися в режимі реального часу та на безоплатній основі.

Список використаних джерел

1. Якщо Україна не засіється, на світ чекає глобальна продовольча криза. URL:<https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/15/684039/> (дата звернення: 10.02.2023).
2. "Дія" для аграріїв: на яку підтримку можуть розраховувати фермери. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/5/691023/> (дата звернення: 10.02.2023).
3. За сприяння ЄС Україна запустила Державний аграрний реєстр – онлайн платформу для підтримки фермерів. URL <https://is.gd/DFrDzr> (дата звернення: 10.02.2023).
4. Як зареєструватися в Державному аграрному реєстрі. URL: <https://www.dar.gov.ua/cards-useful/yak-zareyestruvatysia> (дата звернення: 10.02.2023).
5. Про Державний аграрний реєстр. URL: <https://www.dar.gov.ua/about-dar> (дата звернення: 10.02.2023).
6. Понад 95 тис. агровиробників уже зареєструвалися у Державному аграрному реєстрі. URL: <https://www.dar.gov.ua/news-list/ponad-95-tis-agrovirobnikiv-uzhe-zareiestruvalisya-u-derzhavnomu-agrarnomu-reiestri> (дата звернення: 10.02.2023).
7. Бюджетна субсидія на одиницю оброблювальних угідь. URL: <https://www.dar.gov.ua/sards-support-programs/pidtrymka-na-hektary> (дата звернення: 11.02.2023).
8. Спеціальна бюджетна дотація за утримання корів. URL: <https://www.dar.gov.ua/sards-support-programs/pidtrymka-na-koriv> (дата звернення: 11.02.2023).
9. Умови отримання гумдопомоги від FAO у вигляді тимчасових засобів зберігання с.-г. продукції (рукавів) місткістю 200 тонн. URL: <https://www.dar.gov.ua/sards-support-programs/umovy-otrymannya-rukaviv-200-t> (дата звернення: 12.02.2023).

10. Програма ФАО та Мінагрополітики щодо отримання техніки для завантаження та розвантаження зернових рукавів. URL: <https://www.dar.gov.ua/sards-support-programs/fao-ta-minagropolitiki-rozpochali-priymannya-zayav-na-otrimannya-tehniki-dlya-zavantazhennya-ta-rozvantazhennya-zernovih-rukaviv> (дата звернення: 12.02.2023).

Abstract: The prerequisites for the development and implementation of the DAR platform are considered. Four types of support programs for farmers have been identified. The conditions for obtaining support programs, as well as the features of registration in the DAR system, were studied. The relevance and effectiveness of using the DAR system has been proven.

Key words: support programs, DAR, farmers, financing from the EU.

Науковий керівник:

Мікуляк К. А.,

асистент кафедри

фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 339.9

СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Рагуліна Анастасія Олександрівна

здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік та оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: у дослідженні виявлено позитивні та негативні сторони міжнародної співпраці України з фінансовими організаціями. Наведено приклади напрямів фінансування міжнародними фінансовими організаціями.

Ключові слова: співпраця, міжнародні організації, кредит, інтеграція, економіка.

Міжнародна співпраця є основною складовою діяльності країни. Україна є членом фінансових інституцій, завдяки чому Національний банк України має змогу співпрацювати з такими установами, як Європейський інвестиційний банк, Група Світового банку, Міжнародний валютний фонд тощо. Міжнародне співробітництво здійснюється з метою зміцнення та встановлення стабільності у фінансовій сфері держави. Ресурси організацій використовуються для фінансування інвестиційних проєктів у державному та приватному секторах економіки країни [1].

Україна, інтегруючись у світову економіку, почала будувати відносини з міжнародними організаціями, насамперед фінансовими, з метою забезпечення рівноправної участі в міжнародних інтеграційних процесах шляхом ефективного залучення та використання кредитних ресурсів, створення умов для сталого економічного зростання та становлення сучасної ринкової економіки.

Питання співпраці України із міжнародними фінансовими організаціями розглядали такі науковці, як В. А. Шевчук, П. О. Куцик, О. І. Ковтун тощо. Вони освітлювали питання зовнішньоекономічної діяльності країни та її міжнародних відносин, які мають суттєвий вплив на розвиток держави.